

Tartumaa Arendusseltsi tegevusaruanne

2009

seisuga september 2009

Tartu 2009

Sisukord

1. TASI liikmeskond, üldkoosoleku, juhatuse ja büroo tegevus aastal 2009.....	3
2. TASI koolitus- ja arendustegevus	4
3. Projektide menetlemine ja heaks kiitmine	9
4. TAS-i edasine tegevus	15

1. TASi liikmeskond, üldkoosoleku, juhatuse ja büroo tegevus aastal 2009

TASi liikmeskond on aastal 2009 kasvanud. Seisuga 01.09.2009 on TAS-l **92 liiget** – 16 omavalitsust, 37 ettevõtjat ja 39 MTÜd. Aastal 2009 on vastu võetud **14 uut liiget** ja välja arvatud **2 liiget** (vt. Lisa 1. Tartumaa Arendusseltsi liikmete nimekiri).

Tartumaa Arendusseltsi korraline üldkoosolek toimus 12. juunil 2009 Reolas, Ülenurme vallas. Üldkoosolekul kinnitati 2008. aasta majandusaasta aruanne, valiti uuesti juhatuse liikmed Alatskivi, Konguta, Laeva, Meeksi, Nõo, Peipsiääre, Puhja, Tartu ja Ülenurme valdadest, kinnitati eelarve muudatused ning informeeriti üldkoosolekut tegevuskava ja eelarve täitmisest. 2009. aasta detsembris toimub järgmine üldkoosolek 2010. aasta tegevuskava ja eelarve kinnitamiseks.

Tartumaa Arendusseltsi tegevust juhib ja ühingut esindab 16-liikmeline **juhatus**. Juhatusse kuulub üks liige igast tegevuspiirkonna vallast ning kõigi kolme sektori esindajad on esindatud võimalikult võrdselt. 2009. aasta septembri seisuga on juhatuses 6 omavalitsuste, 5 era- ja 5 mittetulundussektori esindajat. Juhatus liikmed valitakse üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks. 2009. aasta suvel täitus 8 juhatuse liikmel 3 aastat ja 1 juhatuse liige avaldas soovi ennast ajutiselt taandada juhatuse liikme kohalt. 12. juunil 2009 toimunud üldkoosolekul valiti järgneviks kolmeks aastaks TASi juhatusse järgmised liikmed: Alatskivi vald – **Ene Zirk**, Konguta vald – **Reelika Viljamaa**, Meeksi vald – **Tea Tenson**, Nõo vald – **Lembit Toru**, Puhja vald – **Vahur Jaakma**, Tartu vald – **Heino Sepp**, Ülenurme vald – **Tõnu Väljan**, Laeva vald – **Liilia Raimets**. TASi juhatuse liige Liina Miks avaldas soovi ennast taandada juhatuse tööst üheks aastaks ning tema asemele valiti Peipsiääre valla esindajana **Ingvar Tšižikov** üheks aastaks.

Tabel 1. TASi juhatus seisuga 01.09.2009:

Jrk	Juhatus liige	Vald	Organisatsioon
1.	Aksel Kivi	Vara	Kivi Forellipüük OÜ
2.	Anu Kontro	Mäksa	Laulu- ja Mänguselts Helin
3.	Ene Runno	Võnnu	Laulu- ja Mänguselts Lõoke
4.	Ene Zirk	Alatskivi	Alatskivi Vallavalitsus
5.	Heino Sepp	Tartu	Tartu Vallavalitsus
6.	Ingvar Tšižikov	Peipsiääre	Peipsiääre Vallavalitsus
7.	Lembit Toru	Nõo	Guitop OÜ
8.	Liilia Raimets	Laeva	Aiu Põllumajandus OÜ
9.	Nikolai Männik	Tähtvere	OÜ Kolman Project
10.	Reelika Viljamaa	Konguta	Majala Külaselts
11.	Taivo Prants	Kambja	Kambja Vallavalitsus
12.	Tea Tenson	Meeksi	Meeksi Vallavalitsus
13.	Tiit Kruusement	Haaslava	Kurepalu külaselts Priiuse
14.	Tõnu Väljan	Ülenurme	OÜ Talev Kaubandus
15.	Vahur Jaakma	Puhja	Puhja Vallavalitsus
16.	Viktor Muuli	Luunja	Luunja Külade Koda

Juhatuse koosolekud on aasta alguses tegevusplaanis kokku lepitud ja toimuvad aasta jooksul vähemalt 1 kord kuus, välja arvatud juulis. Seisuga 01. september 2009 on toimunud **9 juhatuse koosolekut, 4 arenduskomisjoni koosolekut, 2 maine- ja suhtluskomisjoni koosolekut ja 1 kohaturunduse konverentsi teemasid käsitlev koosolek** (vt. **Lisa 2.** Tartumaa Arendusseltsi tegevusplaani 2009). 2009. aastal toimus juhatusele 2 organisatsiooni arendamise koolitust.

TASi büroo asub Tartus, Vaksali 17A ja on avatud tööpäevadel 09:00-17:00. TAS-il on 2 täiskohaga töötajat – tegevjuht ja meetmespetsialist ning 0,5 koha koormusega raamatupidaja.

TASi igapäevast tööd juhib tegevjuht **Kristiina Liimand**, kelle peamiseks tööülesandeks on organisatsiooni töö juhtimine, TASi esindamine teistes organisatsioonides ning siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö korraldamine.

Projekti taotlejaid LEADER meetme raames nõustab meetmespetsialist **Kaidi Randpõld**. Lisaks nõustamisele tegeleb meetmespetsialist infopäevade, koolituste ja õppereiside ettevalmistamisega.

TASi raamatupidamise ja dokumendihaldusega tegeleb raamatupidaja **Liilia Raimets**.

Tartumaa Arendusseltsi tegevuste kohta aastal 2009 saab lähemalt lugeda lisast 2. Tartumaa Arendusseltsi tegevusplaani 2009.

2. TASi koolitus- ja arendustegevus

TASi eelarve planeeritavate tulude baasi moodustab:

- LEADER strateegia alusel PRIA-le esitatava rakenduskava maht, mis 2009. aastal on kokku 12 704 061 krooni;
- Liikmemaks 366 903 krooni;
- Õppereiside osalustasud 168 000 krooni;
- Majandustegevus 180 000 krooni.

Suur osa, **10 163 249 krooni**, jagatakse välja projektitoetustena (vt. Ptk. 3). Ülejäänud vahendid kasutab TAS organisatsiooni halduskuludeks ja piirkonna inimeste koolituskuludeks. 2009. aasta rakenduskava kulu moodustab halduskulu **1 470 524 krooni** ja koolituskulu **1 380 566 krooni**. 2009. aasta rakenduskavale lisandus 2008. aasta rakenduskava jääk 310 090 krooni. Liikmemaksu kasutatakse organisatsiooni abikõlbmatute kulude katmiseks (pangalaenu ja ametiauto liisingu intressid), arendusprojektide omafinantseeringuteks ja täiendavate teenuste pakkumiseks. Õppereiside osalustasud aitavad täiendavalt finantseerida korraldatavaid õppereise. Majandustegevusest laekuv tulu suunatakse tagasi teenuste pakkumisse. Abikõlbmatud kulud on seisuga 01.09.2009.a. 24 220 krooni (pangateenus, sõiduauto kindlustus, tagatisrahad) ning liisingu- ja laenuintressid 55 017 krooni.

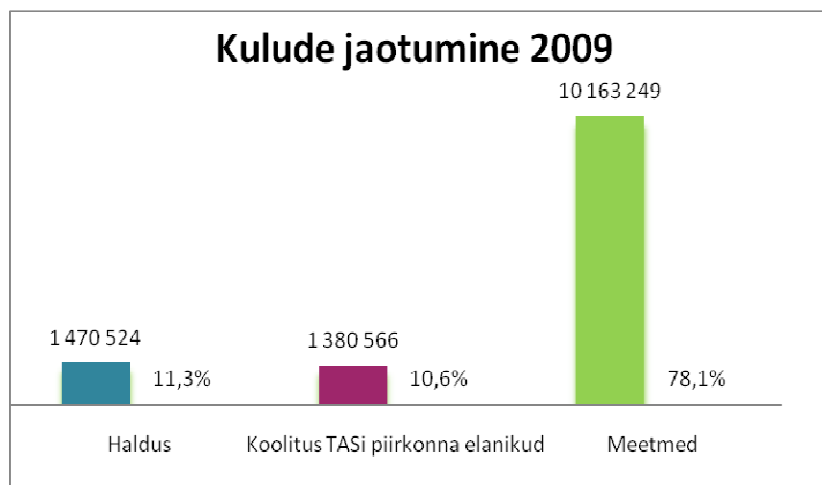

Diagramm 1. Kulude jaotumine 2009 rakenduskava alusel

Tabel 2. Haldus- ja koolituskulude jaotus 2009

Kulud kokku haldus ja koolitus	2 851 090
Personal (palgad, koolitused, sõidukulu, lähetuskulu)	1 134 635
Üldkulud (büroo, side, kantselei)	143 930
Sõidukulud	32 916
Kontoritehnika ja mööbel	85 847
Veebileht	23 484
Sõiduauto	49 712
Halduskulud kokku	1 470 524
Koolitus, seminar, õppepäev	189 238
Uuringud	0
Seminarid, messid, õppereisid	880 113
Rahvusvaheline konverents	151 666
Infomaterjal	51 980
Reklaammaterjal	107 569
Koolituskulud kokku	1 380 566

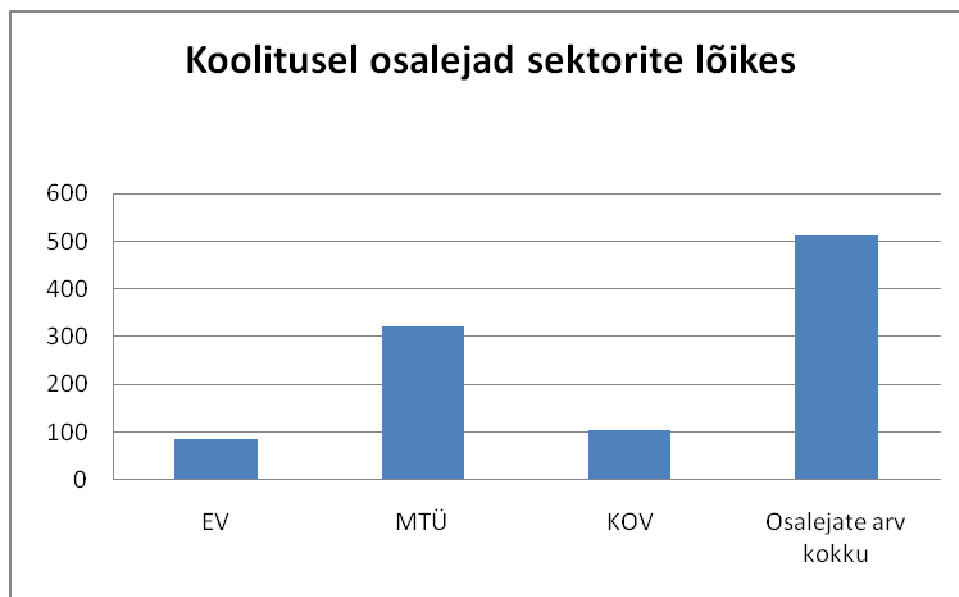
Alljärgnev tabel annab ülevaate TASI koolitustegevuse, kaasatud koostööpartnerite ja osalejate kohta.

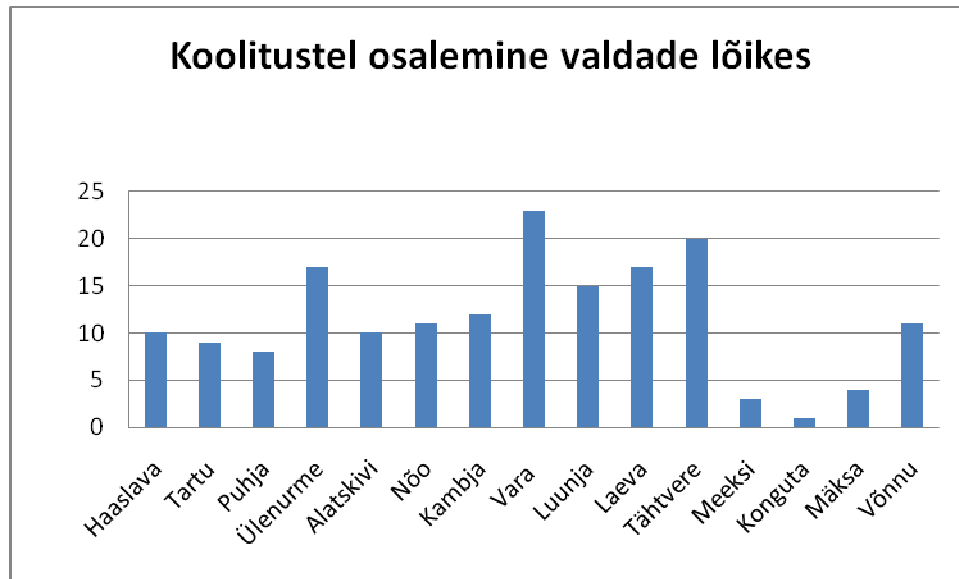
Tabel 3. Ülevaade TAS-i koolitustegevustest, kaasatud koostööpartneritest ja osalejate arvud

JRK.	TEGEVUS	Ajakava	Koostööpartnerid	Osale- jate arv	EV	MTÜ	KOV
1.	TourEst 2009	13.-15.02.2009	SA Tartumaa Turism	12	6	6	
2.	Leader mess Lapimaal	16.-21.03.2009	osalesid Tartumaa Turismi, Tartu Ärinõuandla ja Kodukant Tartumaa esindajad	10	4	5	1
3.	EV ja MTÜde arenguprogramm UUENDUSTE OTSINGUL	15.04.2009- 30.03.2010	Kodukant Tartumaa, Tartu Ärinõuandla	22	9	13	
4.	Omavalitsuste arendusseminar Jänedal	11-12.03.09	Tartu Ärinõuandla	19		4	15
5.	Maamess	24.-26.04.2009	Rohelise Jõeama Koostöökogu, Tartumaa Turism	10	9	1	
6.	Turismiettevõtjate õppereis Muhu- ja Saaremaal	06.-08.05.2009	Tartumaa Turism	22	13	7	2
7.	Seminar - Kohalik omavalitsus ja haldusreform Soomes	15.05.2009	Tartu Maavalitsus, Tartumaa Omavalitsuste Liit	54		3	51
8.	Rahvusvaheline kohaturunduse konverents Alatskivil	20.-21.05.2009	Tartumaa Turism, Tartu Ärinõuandla, Innovatsioonikeskus, Maamajanduse Infokeskus	130	10	107	13
8.1.	Õppereis I Peipsiveere köök ja kultuur	21.05.2009	Tartumaa Turism, Tartu Ärinõuandla, Innovatsioonikeskus, Maamajanduse Infokeskus	33	2	28	3
8.2.	Õppereis Nõo-Võrtsjärve Kohalikud tooted ja teenused	21.05.2009	Tartumaa Turism, Tartu Ärinõuandla, Innovatsioonikeskus, Maamajanduse Infokeskus	11	1	8	2
8.3.	Õppereis Peipsiveere II Loodus ja aktiivne puhkus Peipsiveeres	21.05.2009	Tartumaa Turism, Tartu Ärinõuandla, Innovatsioonikeskus, Maamajanduse Infokeskus	22	1	20	1
9.	Gotlandi õppereis	27.05- 01.06.2009	osalesid Tartumaa Turismi ja Tartu Ärinõuandla esindajad, Gotlandi LEADER	33	11	16	6
10.	Osalemine rahvusvahelisel LEADER koostööfoorumil Sevillas	07.-11.06.2009	Teised tegevusgrupid, Maamajanduse Infokeskus, teised Euroopa LEADER grupid	2	1	1	
11.	Osalemine LEADER grupide suveseminaril Salacgrivas, Lätis	29.-30.07.2009	Teised tegevusgrupid, Maamajanduse Infokeskus, PRIA, Põllumajandusministeerium, Läti LEADER	12	2	6	4
12.	Uuendajate kohvik	01.08.2009	Innovatsioonikeskus InnoEurope	4	2	2	
13.	Osalemine Eestimaa Spordiliidu Jõud suveseminaril TASi võistkonnaga	05.-06.08.2009	Tartumaa Spordiliit	9	1	7	1
14.	Eestimaa külade VIII Maapäeval LEADER maaettevõtluse töötoa juhtimine	8.08.2009	Kodukant Tartumaa, Maamajanduse Infokeskus, Innovatsioonikeskus	63		61	2

JRK.	TEGEVUS	Ajakava	Koostööpartnerid	Osalejate arv	EV	MTÜ	KOV
15.	EV ja MTÜde arenguprogrammis UUENDUSTE OTSINGUL osalejate õppereis Viljandi- ja Pärnumaal	18.-19.08.2009	Kodukant Tartumaa, Tartu Ärinõuandla	13	5	8	
16.	TASi liikmete õppereis Lõuna-Eestis	28.-29.08.2009	Tartumaa Turism, Põlvamaa Partnerluskogu, Valgamaa Partnerluskogu	28	8	17	3
17.	Osalemine Eesti LEADER gruppide ühisel õppereisil Rootsis	14.-18.09.2009	Teised tegevusgrupid, Maamajanduse Infokeskus, PRIA, Põllumajandusministeerium, Rootsi LEADER	2		2	
18.	Saksamaa õppereis	22.-28.10.2009	Teised tegevusgrupid	0			
19.	Osalemine Innovatsiooni Aasta konverentsil	12.-13.11.2009	Innovatsioonikeskus, Maamajanduse Infokeskus	0			
Osalejate arvud kokku				511	85	322	104

Alljärgnevad diagrammid annavad ülevaate koolitusel osalejate organisatsioonilisest kuuluvusest ja osalemisaktiivsusest valdade lõikes.

Trükised ja avalikkuse teavitamine

2009. aastal andis TAS välja järgmised trükised (vt. **Lisa 3**):

- Peipsiveere piirkonna ettevõtjaid, vaatamisväärsusi ja üritusi tutvustav trükis eesti, inglise, soome ja vene keeles 3100 tükki;
- Saadjärve-Laeva piirkonna ettevõtjaid, vaatamisväärsusi ja üritusi tutvustav trükis eesti ja inglise keeles 2000 tükki;
- Võrtsjärve-Elva piirkonna ettevõtjaid, vaatamisväärsusi ja üritusi tutvustav trükis eesti ja inglise keeles 1600 tükki;
- kohaturundus algab loo loomisest 500 tükki;
- kordustrukk tehti Tartumaa Arendusseltsi tutvustaval reklaamlehele 1000 tükki.

2009. aastal telliti järgmised reklaammaterjalid:

- pastakad 1001 tükki;
- mütsid 500 tükki;
- särgid 25 tükki;
- rinnamärgid 515 tükki.

Elanikkonna teavitamiseks LEADER meetme ja TASi tegevuste kohta on ilmunud artiklid vallalehtedes, Tartu Postimehes, Peipsirannikus ja Virumaa Koostöökogu Teatajas.

Vallalehtedele saadetakse informatsiooni TASi tegemiste kohta jooksvalt, eraldi on saadetud juba valmis artiklid TourEst-i, meetmete, kohaturunduse ja TASi terve aasta tegevuste kohta.

Postimehes on ilmunud 3 artiklit – meetmete kohta, LEADER projektide kohta ja kohaturunduse konverentsi kohta.

Peipsirannikus on ilmunud 2 artiklit – meetmete kohta ja TourEst-i kohta.

Lisaks valla- ja maakonnalehtedele teavitab TAS oma liikmeid ja koostööpartnereid infokirja kaudu. Infokiri saadetakse e-maili listile kõigile TASi liikmetele, koostööpartneritele, valla- ja maakonnalehtede toimetajatele.

Kiired teated edastatakse e-kirja teel. Loodud on erinevad e-kirja listid: liikmete list (92); koostööpartnerite list (14); vallalehtede toimetajate list (14).

Oluliseks infokandjaks on TASi kodulehekül, mille kaudu levitatakse infot kõigi TASi tegevuste kohta. 2009. Aasta septembris valmib TAS-i uus kodulehekül.

Informatsiooni vahetamiseks ja koostöö arendamiseks korraldab TAS ümarlaudu ja koosolekuid liikmete ja koostööpartneritega.

3. Projektide menetlemine ja heaks kiitmine

16. veebruaril 2009 alustas TAS projektitaotluste vastuvõtmist LEADER meetme raames. Kokku avati 6 meetet:

1. **MEEDE 1: Noorte suurema sidususe saavutamine kogukonnaga**
2. **MEEDE 2: Kogukondade jätkusuutlikkuse arendamine ja tugevdamine**
3. **MEEDE 3: Asukohapõhiste toodete ja teenuste arendamine**
4. **MEEDE 4: Väike-ettevõtluse toetamine**
5. **MEEDE 5: Puhketegevuste mitmekesistamine ja majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse suurendamine**
6. **MEEDE 6: Võrgustike arendamine ning teadmiste ja kogemuste vahetus**

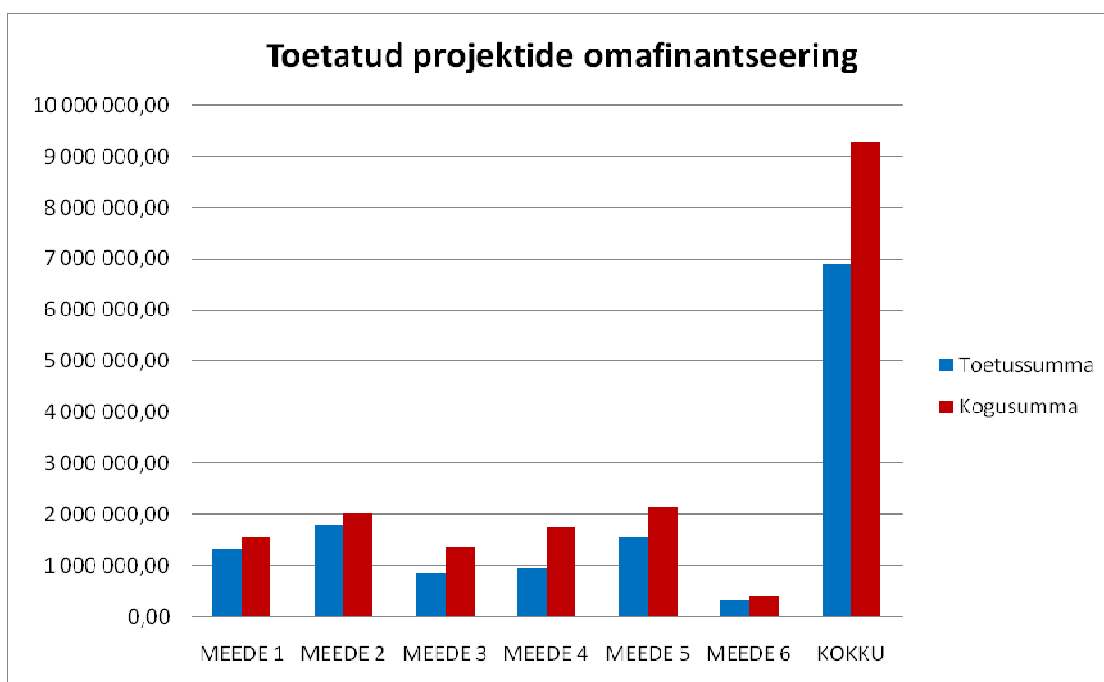
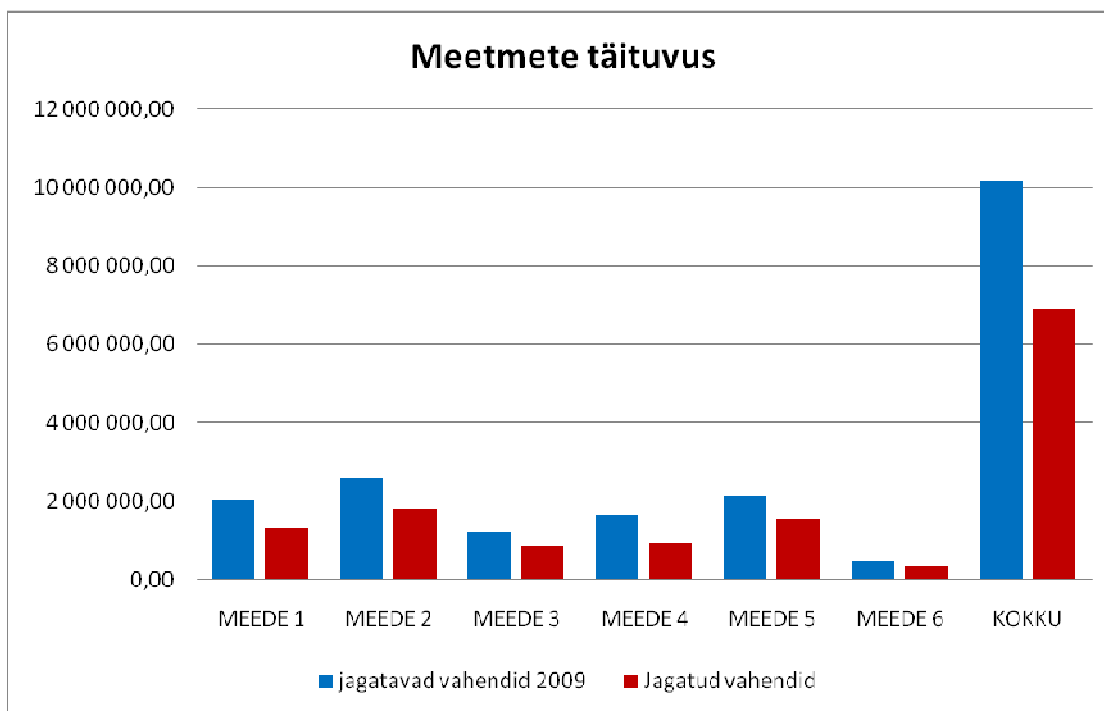
Tabel 4. Toetussummad meetmete lõikes 2009

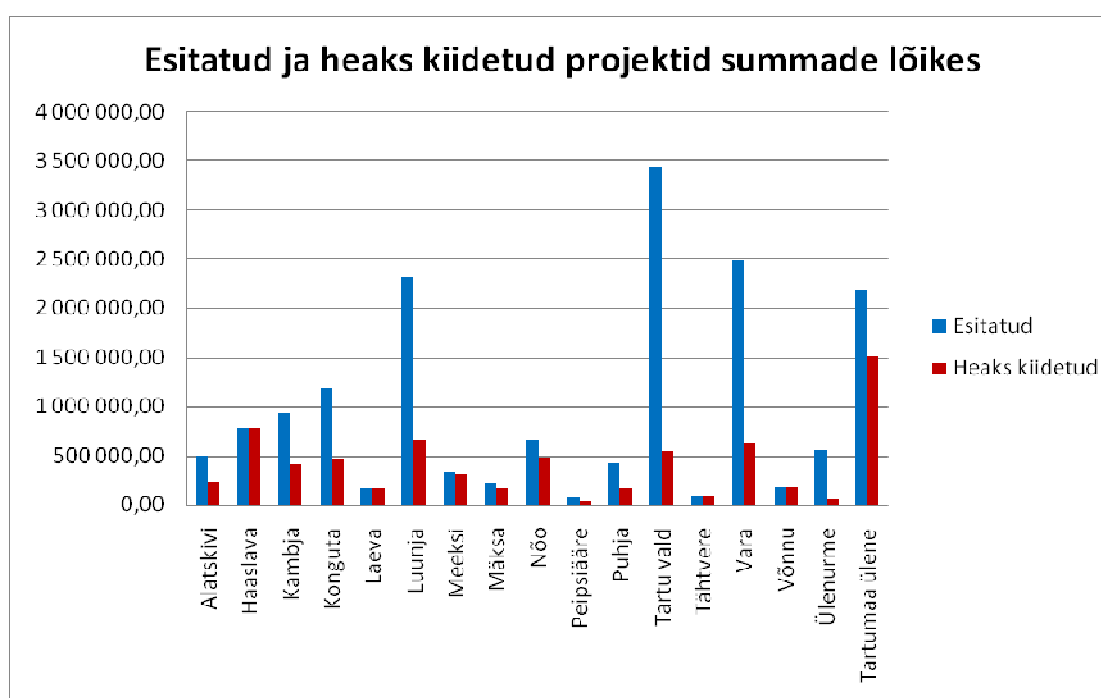
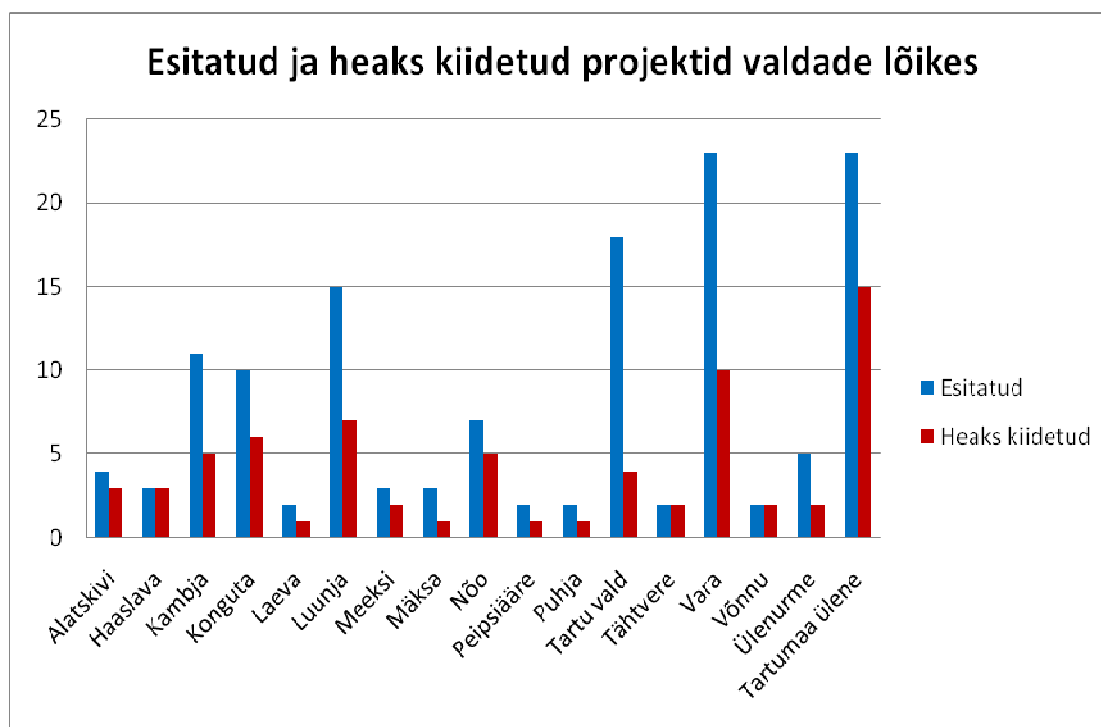
KOKKU	10 163 500
MEEDE 1: Noorte suurema sidususe saavutamine kogukonnaga	2 075 500
MEEDE 2: Kogukondade jätkusuutlikkuse arendamine ja tugevdamine	2 606 000
MEEDE 3: Asukohapõhiste toodete ja teenuste arendamine	1 220 600
MEEDE 4: Väikeettevõtluse toetamine	1 638 300
MEEDE 5: Puhketegevuste mitmekesistamine ja majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse suurendamine	2 148 500
MEEDE 6: Võrgustike arendamine ning teadmiste ja kogemuste vahetus	474 600

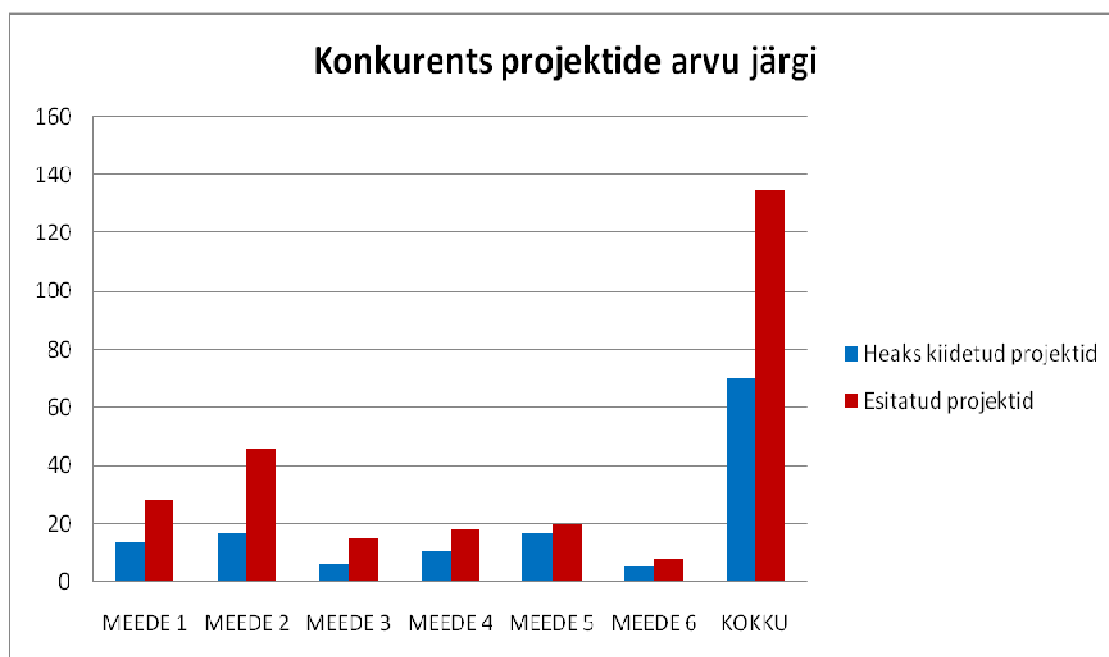
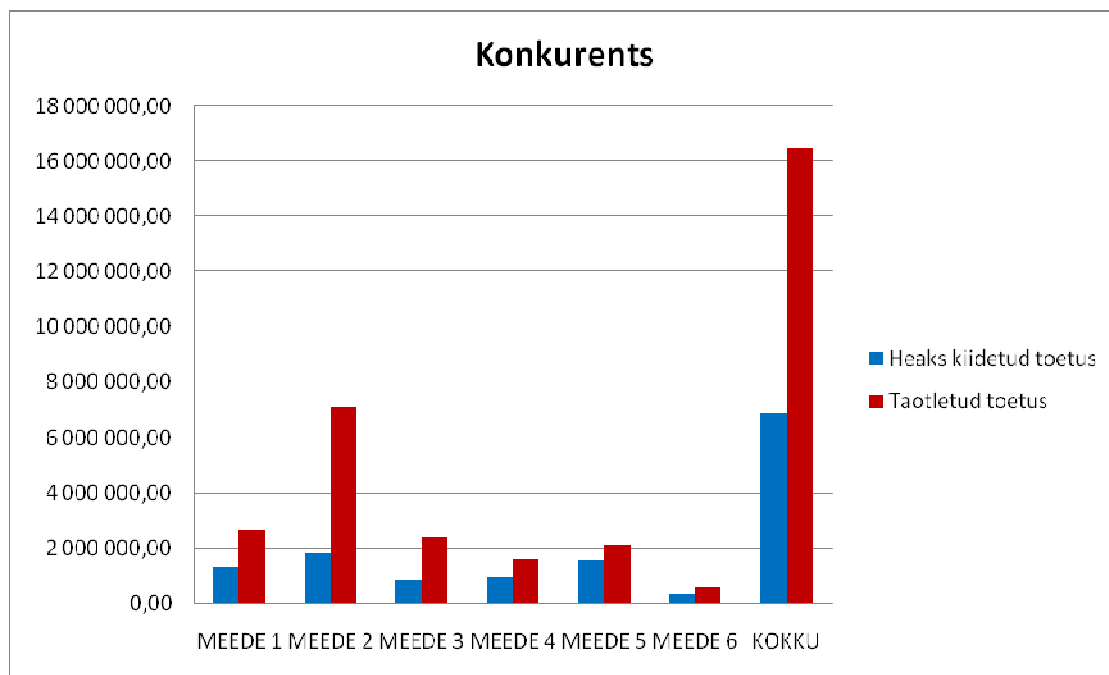
Projektide hindamiseks moodustas TAS hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad kõik juhatuse liikmed ja TASi koostööpartnerite esindajad (Tartumaa Turism, Tartu Ärinõuandla, Tartumaa Noortekogu, Tartumaa Spordiliit, Peipsi Koostöö Keskus,

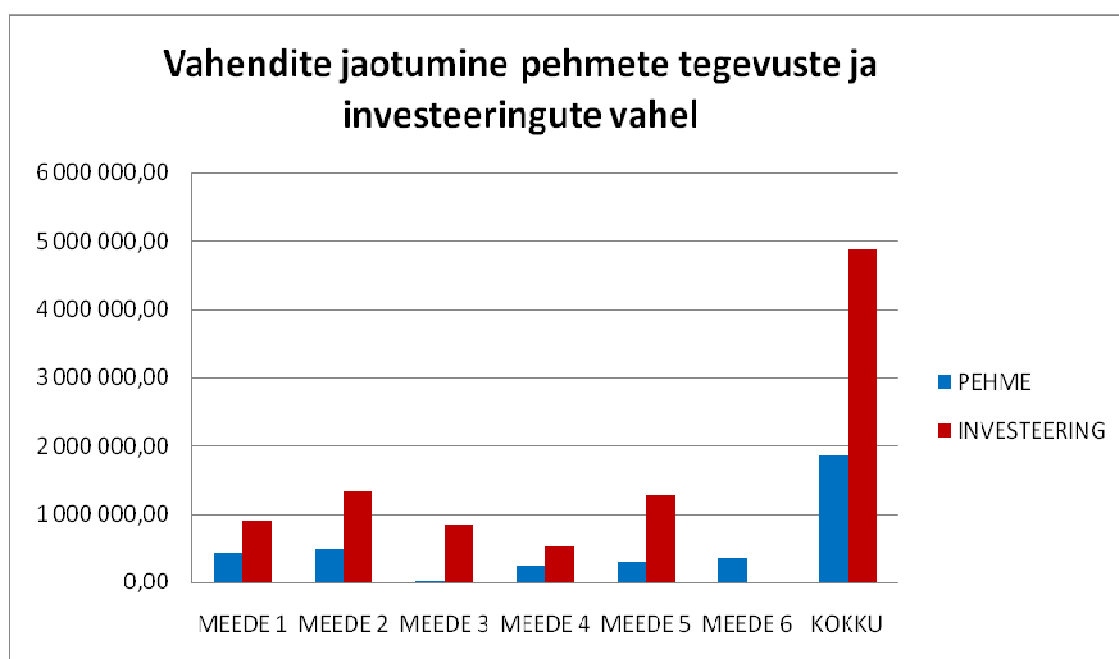
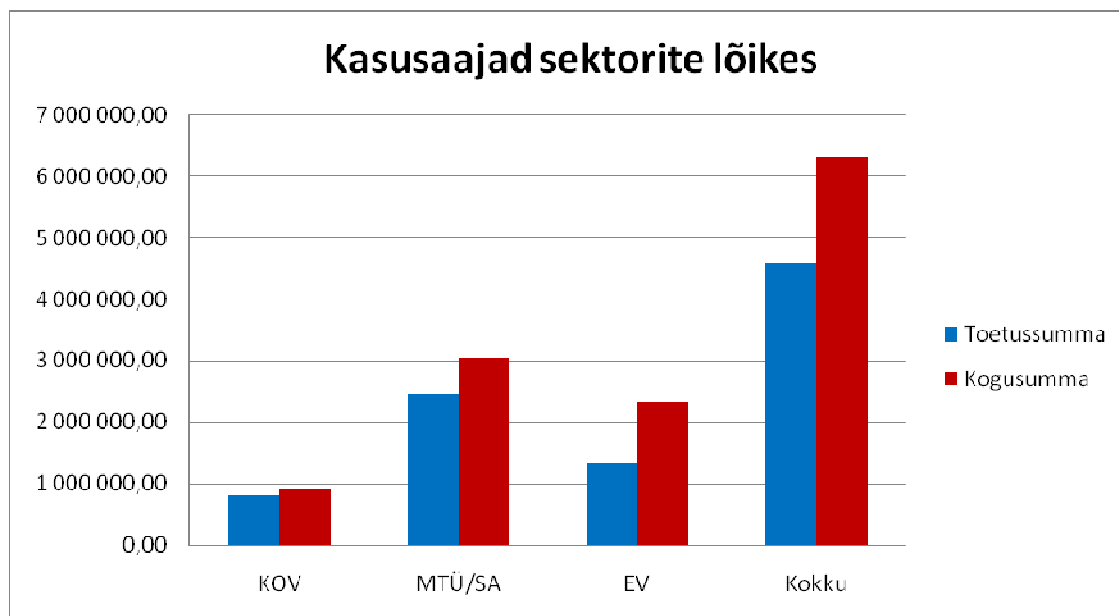
Kodukant Tartumaa). Seisuga september 2009 on toimunud 3 hindamiskomisjoni koosolekut. Esitatud on kokku TAS-le 135 projekti, millega on toetust taotletud summas 16 507 113. Kokku on heaks kiidetud **70 projekti (vt. Lisa 4)** kogusummas **6 914 050**. Hindamiskomisjon teeb oma tööd TASI kinnitatud töökorra ja hindamiskriteeriumide alusel.

Järgnevatel diagrammidel on toodud välja meetmete täituvus, toetatud projektide omafinantseeringud meetmete lõikes, esitatud ja heaks kiidetud projektid valdade lõikes, konkurents meetmetes, kasusaajad sektorite lõikes ning vahendite jaotumine investeeringute ja koostöö-arendustegevuste (pehmete tegevuste) vahel.

Kokkuvõtvalt on meetmete rakendumine läinud plaanipäraselt. Meetmete täituvus on hea, seisuga september 2009 on 2/3 kogu aastaks planeeritud vahenditest jaotatud. Novembris 2009 on tulemas veel üks projektide hindamine ja plaanis on kogu allesjäänud summa, mida on kokku ca 3 miljonit, projektitoetusteks heaks kiita.

Valdade lõikes on taotlemisaktiivsus olnud erinev. Kõige rohkem taotlusi on esitanud Vara, Tartu ja Luunja vald. Kõige vähem on esitanud taotlusi Laeva, Peipsiääre, Puhja, Tähtvere ja Võnnu vald. Arvestades rahalist mahtu on heakskiidetud taotlusi kõige rohkem Haaslava (775 521.-), Luunja (665 256.-), Vara (626 885.-) ja Tartu vallas (542 000.-).

Konkurents meetmete lõikes on olemas. Kõige suurem kogukonna (MEEDE 2) ja noorte meetmes (MEEDE 3). Väga väike on konkurents keskkonna (MEEDE 5) ja võrgustiku meetmes (MEEDE 6), samuti võiks rohkem taotlusi olla ettevõtluse meetmes (MEEDE 4).

Suurimad kasusaajad sektorite lõikes on mittetulundusühingud, järgnevad ettevõtjad ja kohalikud omavalistused. Ettevõtjad panustavad projektide elluviimisesse rahalisi vahendeid kõige rohkem, kuna toetusmäär on neile 60%.

Vahendite jaotumine koolitus- ja arendustegevuste ning investeeringute vahel on ca 70% investeeringute kasuks. Koolitus- ja arendustegevusi on rohkem noorte (MEEDE1) ja kogukonna meetmes (MEEDE 2). Erandiks on võrgustiku meede (MEEDE 6), kus ei ole taotletud ühtegi investeeringut.

Alljärgnev tabel annab ülevaate TASI strateegia rakendumisest strateegia tulemusnäitajate alusel.

Tabel 5. Strateegia elluviimine tulemusnäitajate alusel seisuga september 2009

MEEDE 1	Esitatud projektid	Elluviidud projektid
Läbi on viidud 60 üritust	8	2
Üritusele on kaasatud vähemalt 600 noort	1607	30
Juurde on loodud või kvalitatiivselt parandatud 30 noorte arengut toetavat objekti	8	3
MEEDE 2		
Valminud või oluliselt parendatud 10 avalikult kasutatavat objekti	6	0
Korraldatud on 15 kogukondade koostööd parandavat ja arendavat üritust	16	3
Üritusel on osalenud 1200 inimest	4878	1062
Erinevatel üritustel või objektide arendamisel on kaasatud 35 kogukonda	63	23
MEEDE 3		
TAS-i piirkonna ettevõtted ja organisatsioonid on laiendanud pakutavate teenuste ja toodete sortimenti 18 teenuse- ja kaubagrupi võrra	4	0
15 piirkondlikel ressurssidel põhinevat teenust või toodet pakkuvat ettevõtet on parendanud oma sisseseadet ja põhivara	4	0
Asukohapõhiste toodete ja teenuste arendamise ja pakkumisega on seotud 35 inimest	14	0
Tegutsevatele MTÜ-dele on täiendavalt lisandunud 10 uut asukohapõhiste toodete ja teenustega seotud tegevussuunda	4	0

MEEDE 4	Esitatud projektid	Elluviidud projektid
Läbi on viidud 10 teenuse- või tootearendust	8	0
Turule on toodud 30 uuenduslikul ideel põhinevat toodet või teenust	7	1
15 ettevõtete gruppi on rakendanud ühist turundusplaani	0	0
40 ettevõtet on parendanud oma turundustegevust	2	1
TAS-i piirkonnas on säilinud töökohad või lisandunud 15 uut töökohta	8	0
MEEDE 5		
Puhketegevused on muutunud mitmekesisemaks, välja on arendatud 20 lisategevust või teenust	8	1
25 puhketegevust või puhkamisega seotud objekti on muutunud keskkonnasõbralikumaks	3	0
Läbi on viidud 30 keskkonnaalast teadlikkust suurendavat üritust või tegevust	8	0
Keskkonnaalase teadlikkuse suurendamisel on kaasatud 500 inimest	50	0
Teostatud on 20 keskkonnasäästlikul tehnoloogial põhinevat investeeringut	3	0
MEEDE 6		
Organiseeritud on 15 koostöögruppi	4	0
Toetatud on 10 organisatsioonide koostöös läbiviidavat tegevust	3	0

4. TAS-i edasine tegevus

Septembris-oktoobris 2009 on koostamisel TASi 2010 rakenduskava. Septembris on rakenduskava 2010 (vt. Lisa 5) saanud põhimõttelise heakskiidu juhatuse poolt. Järgneb rakenduskava avalikustamine valdades – parandus- ja täiendusettepanekute kogumine. Rakenduskava lõpliku kinnitamiseni planeeritakse jõuda oktoobri lõpuks.

Suuri põhimõttelisi muudatusi võrreldes 2009. aastaga 2010 rakenduskavas ette ei nähta. TAS jätkab organisatsiooni arendamist ja piirkonna arendamisele ja elanike koolitamisele suunatud tegevusi. Sarnaselt 2009. aastaga toimub tegevtootajate, juhatuse ja hindamiskomisjoni töö.

Suurimad erinevused on seotud rakenduskava mahuga. Kui aastal 2009 oli rakenduskava kogumaht natuke üle 12 miljoni, siis 2010 on kogumaht üle 21 miljoni, millest meetmete maht on ligi 18 miljonit ja haldus- ning koolituskulud 3,7 miljonit krooni. Seoses mahtude kasvamisega kasvab ka töö maht, eriti projektitaotlejate nõustamisel ja projektide menetlemisel. Seega planeeritakse strateegia rakendamiseks

juurde luua 1,5 töökohta. 0,5 kohta planeeritakse tõsta raamatupidaja koormust. Lisaks raamatupidamistööle hakkab raamatupidaja nõustama kogukonna meetme projekte. Täiskoha koormusega planeeritakse tööle võtta projektijuht, kes hakkab tegelema suuremate koostööprojektide algatamise, käivitamise ja juhtimisega nii LEADER programmi kui ka teiste toetusprogrammide raames. Lisaks täiendavale tööle koostööprojektidega on TASi uueks tegevussuunaks 2010 kartograafiliste analüüside teostamine piirkonna kohta.